

METODICKÉ USMERNENIE

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky,
z 23. októbra 2023 číslo 9342/2023-510,

ktorým sa podrobnejšie vysvetľujú pravidlá označovania vinárskych výrobkov
(uvedených v prílohe VII časť II nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013
okrem vinárskych výrobkov uvedených v bodoch 2, 10, 11, 12, 13, 14 a 17)
podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117, delegovaného nariadenia
Komisie 2023/1606, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2019/33 a podľa nariadenia Európskeho
parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom

Čl. I

Cieľ

Cieľom tohto usmernenia je upresniť všeobecné zásady, spôsoby a požiadavky na označovanie vinárskych výrobkov podľa nových legislatívnych pravidiel Európskej Únie. Vo všeobecnosti budú nové pravidlá označovania vinárskych výrobkov povinné od dátumu začatia ich uplatňovania, teda **od 8. decembra 2023**.

Podľa čl. 5 ods. 8 nariadenia (EÚ) č. 2117/2021 „Vino, ktoré spĺňa požiadavky na označovanie podľa článku 119 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, a aromatizované vínne výrobky, ktoré spĺňajú pravidlá označovania podľa nariadenia (EÚ) č. 251/2014, uplatniteľné v oboch prípadoch pred 8. decembrom 2023, ktoré **boli vyrobené pred uvedeným dátumom, sa môžu naďalej uvádzať na trh až do vyčerpania zásob.**“

V tejto súvislosti sa vinársky výrobok považuje za „vyrobený“, ak dosahuje vlastnosti a požiadavky ustanovené v časti II prílohy VII nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 pre príslušnú kategóriu vinárskeho výrobku, a to aj prostredníctvom prípadného vykonávania povolených enologických postupov založených na pravidlách ustanovených v článku 80 a prílohe VIII nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Po výrobe sa podľa článku 80 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 môžu uplatňovať iné enologické postupy na účely zabezpečenia riadneho konzervovania alebo riadneho zušľachťovania vinárskeho výrobku.

Čl. II

Legislatívny rámec

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. ES L 347 20.12.2013)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117 z 2. decembra 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie (Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021)

Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/33 zo 17. októbra 2018, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o žiadosti o ochranu označení pôvodu, zemepisných označení a tradičných pojmov v sektore vinohradníctva a vinárstva, námietkové konanie, obmedzenie používania, zmeny špecifikácií výrobkov, zrušenie ochrany a označovanie a obchodnú úpravu (Ú. v. ES L 009 11.1.2019)

Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/1606, ktorým sa mení delegované nariadenie (EÚ) 2019/33, pokiaľ ide o určité ustanovenia týkajúce sa chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení v prípade vína a uvádzania povinných údajov v prípade vinárskych výrobkov a pokiaľ ide o osobitné pravidlá uvádzania a označovania zložiek vinárskych výrobkov, a delegované nariadenie (EÚ) 2018/273, pokiaľ ide o sprievodné doklady na monitorovanie a certifikáciu dovážaných vinárskych výrobkov (Ú. v. EÚ L 198, 8.8.2023)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014 z 26. februára 2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave a označovaní aromatizovaných vínnych výrobkov a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 1601/91 (Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2014)

Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/934 z 12. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o vinohradnícke oblasti, v ktorých sa môže zvýšiť obsah alkoholu, povolené enologické postupy a obmedzenia uplatniteľné na výrobu a konzervovanie vinárskych výrobkov, minimálny percentuálny podiel alkoholu pri vedľajších produktoch a ich zneškodňovanie a zverejňovanie dokumentov OIV (Ú. v. ES L 149 7.6.2019)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. ES L 304 22.11.2011)

Usmerňovací dokument pre príslušné orgány o kontrole dodržiavania právnych predpisov EÚ týkajúcich sa: nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 a smernice Rady 90/496/EHS z 24. septembra 1990 o nutričnom označovaní potravín a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/46/ES z 10. júna 2002 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinových doplnkov so zreteľom na stanovenie tolerancií výživových hodnôt uvedených na označení (ďalej len „usmerňovací dokument“) (<https://www.svps.sk/dokumenty/potraviny/UDPP2012.pdf>)

Čl. III

Vymedzenie pojmov

„informácie o potravinách“ sú podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 informácie o potravině sprístupnené konečnému spotrebiteľovi prostredníctvom etikety, iného sprievodného materiálu alebo akýmikoľvek inými prostriedkami vrátane nástrojov modernej technológie alebo verbálnej komunikácie;

„povinné informácie o potravinách“ sú podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 údaje, ktorých poskytovanie konečnému spotrebiteľovi sa vyžaduje v predpisoch Únie;

„zložka“ je podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 akákoľvek látka alebo výrobok vrátane aróm, prídavných látok v potravinách a potravinárskych enzýmov a akákoľvek iná súčasť zloženej zložky, ktorá sa používa pri výrobe alebo príprave potraviny a ktorá sa nachádza v konečnom výrobku dokonca aj v pozmenenom stave; za zložky sa nepovažujú rezíduá;

„etiketa“ je podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 akákoľvek visačka, značka, známka, obrázkový alebo iný opisný materiál napísaný, vytlačený, šablónou natlačený, vyznačený, vyrazený alebo natlačený na obal alebo nádobu potravín alebo k nemu pripojený;

„označenie“ sú podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 akékoľvek slová, údaje, ochranné známky, obchodná značka, zobrazenia alebo symboly, ktoré sa týkajú potraviny a sú umiestnené na akomkoľvek obale, dokumente, oznámení, etikete, krúžku alebo prstenci, ktoré sprevádzajú takúto potravinu alebo sa jej týkajú;

„zorné pole“ sú podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 všetky plochy balenia, ktoré sú čitateľné z jedného uhla pohľadu;

„hlavné zorné pole“ je podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 zorné pole obalu, ktoré spotrebiteľ pri nákupe s najväčšou pravdepodobnosťou uvidí ako prvé a ktoré mu umožní okamžite identifikovať výrobok z hľadiska jeho charakteru a vlastností a tiež obchodnej značky, ak ju výrobok má; ak má balenie niekoľko rovnakých hlavných zorných polí, hlavné zorné pole je to, ktoré určí prevádzkovateľ potravinárskeho podniku;

„čitateľnosť“ je podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 vonkajší vzhľad informácie, prostredníctvom ktorého je informácia vizuálne zrozumiteľná pre širokú verejnosť a ktorý je okrem iného určený veľkosťou písma, medzerami medzi písmenami, riadkovaním, hrúbkou písma, typom farby, typom písma, pomerom medzi šírkou a výškou písmen, povrchom materiálu a výrazným kontrastom medzi písmom a pozadím;

„dátum minimálnej trvanlivosti potraviny“ je podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 dátum, do ktorého si potravina, ak je riadne skladovaná, uchová svoje špecifické vlastnosti;

„živina“ znamená podľa nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 bielkovinu, sacharid, tuk, vlákninu, sodík, vitamíny a minerálne látky, ktoré sú uvedené v časti A bode 1 prílohy XIII k tomuto nariadeniu, a látky, ktoré patria do jednej z týchto kategórií alebo sú zložkami jednej z týchto kategórií.

Čl. IV

Všeobecné zásady a požiadavky na označovanie vinárskych výrobkov

1. Povinné údaje, ktoré sa majú uvádzať v tom istom zornom poli

- a) označenie kategórie vinárskeho výrobku (ak je to relevantné, vrátane výrazu „odalkoholizované“/„čiastočne odalkoholizované“) s výnimkou ustanovenou v článku 119 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 pre určité vína s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením;
- b) odkaz na zemepisné označenie a jeho názov;
- c) skutočný obsah alkoholu v objemových percentách;
- d) uvedenie miesta pôvodu;
- e) údaj o fľašovateľovi alebo v prípade šumivého vína, sýteného vína, akostného šumivého vína alebo akostného aromatického šumivého vína meno/názov výrobcu alebo predajcu;
- f) v prípade dovážaných vín údaj o dovozcovi;
- g) v prípade šumivého vína, sýteného vína, akostného šumivého vína alebo akostného aromatického šumivého vína údaj o cukornatosti;
- h) zoznam zložiek a
- i) výživové údaje.

Tieto povinné údaje sa na nádobe musia nachádzať v rovnakom zornom poli tak, aby boli súčasne čitateľné bez potreby otáčať nádobou, a musia byť zobrazené nezmazateľným písmom a odlišiteľné od okolitého textu alebo grafiky. Veľkosť znakov použitých na zobrazenie povinných údajov musí byť bez ohľadu na druh použitého písma väčšia alebo rovná 1,2 mm.

2. Povinné údaje na etikete mimo zorného poľa

- a) látky alebo výrobky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť uvedené v článku 9 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011, ak sa zoznam zložiek poskytuje elektronickými prostriedkami;
- b) uvedenie dovozců;
- c) číslo dávky a
- d) dátum minimálnej trvanlivosti – v prípade odalkoholizovaných alebo čiastočne odalkoholizovaných vín.

Veľkosť znakov použitých na zobrazenie povinných údajov musí byť bez ohľadu na druh použitého písma väčšia alebo rovná 1,2 mm.

3. Energetická hodnota a výživové údaje

3.1 Energetická hodnota

Z usmernenia Európskej komisie a právnych predpisov EÚ vyplýva, že za hodnoty reprezentujúce obsah živín a za výpočet energetickej hodnoty bude zodpovedný výhradne výrobca.

Informácie o energetickej hodnote je povinné uvádzať na fyzickej etikete v zornom poli.

Energetickú hodnotu je možné vyjadriť písmenom „E“, za ktorým nasleduje hodnota.

Energetická hodnota a obsah živín by sa mali označiť ako „**priemerná hodnota**“, čo znamená hodnotu, ktorá najlepšie predstavuje množstvo živiny, ktorú daná potravinu obsahuje, a zodpovedá prirodzenej variabilite potravín, sezónnej variabilite a iným faktorom, ktoré môžu spôsobiť zmenu skutočnej hodnoty. Deklarované hodnoty sú podľa konkrétneho prípadu priemerné hodnoty založené na

- a) analýze potravinu výrobcu;
- b) známe alebo skutočné priemerné hodnoty použitých zložiek; alebo
- c) všeobecne uznávané a akceptované údaje.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov by mali konať v dobrej viere s cieľom zabezpečiť vysoký stupeň presnosti označenia energetickej a výživovej hodnoty. Najmä deklarované hodnoty by sa mali približovať priemerným hodnotám v rámci viacerých šarží a nemali by sa stanovovať na žiadnom kraji vymedzeného rozsahu tolerancie. Na uvádzanie obsahu alkoholu sa však uplatňujú pravidlá tolerancie uvedené v článku 44 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33.

Energetická hodnota sa vypočíta pomocou konverzných koeficientov uvedených v prílohe XIV k nariadeniu (EÚ) č. 1169/2011.

Vypočítané energetické hodnoty sa uvádzajú v kilojouloch (kJ) a v kilokalóriách (kcal) na 100 g alebo na 100 ml [článok 32 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011] (vid' Príloha č. 1).

3.2 Výživové údaje

Na hodnoty výživových údajov sa uplatňujú príslušné články nariadenia (EÚ) č. 1169/2011.

Ak to priestor dovoľuje, označenie výživovej hodnoty sa musí uviesť vo formáte tabuľky so zarovnanými číslami. Ak priestor neumožňuje tabuľkovú prezentáciu, údaje sa uvádzajú v riadku. Ak sa označenie

výživovej hodnoty **uvádza mimo etikety** (tzn. elektronicky prostredníctvom kódu), uvádza sa **vždy v tabuľkovom formáte** (viď Príloha č. 1 – Tabuľka 1) so zarovnanými číslami.

Pokiaľ je množstvo živín vo výrobku zanedbateľné, v takom prípade sa informácie o týchto prvkoch môžu nahradiť vyhlásením „**obsahuje zanedbateľné množstvá...**“, ktoré je uvedené v tesnej blízkosti označenia výživovej hodnoty. V opačnom prípade sa všetky povinné prvky musia uviesť v poradí stanovenom v článku 34 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 vrátane nulových hodnôt.

V prípade, ak sa **zoznam zložiek poskytuje elektronickými prostriedkami**, ktoré sú uvedené na obale alebo etikete pripevnenej k nemu, nesmú sa získavať ani sledovať žiadne údaje o používateľovi a zoznam zložiek sa nesmie zobrazovať spolu s inými informáciami určenými na predajné alebo marketingové účely.

4. Označovanie odalkoholizovaných vín

Výraz „**odalkoholizovaný**“ sa použije v prípade, ak skutočný obsah alkoholu výrobku je najviac 0,5 obj. %.

Výraz „**čistočne odalkoholizovaný**“ sa použije v prípade, ak skutočný obsah alkoholu výrobku je viac ako 0,5 obj. %, ale nedosiahne minimálny skutočný obsah alkoholu pre danú kategóriu pred odalkoholizáciou.

„**Dátum minimálnej trvanlivosti**“ je povinné uvádzať na etikete podľa článku 9 ods. 1 písm. f) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 v prípade vinárskych výrobkov, ktoré boli podrobené odalkoholizácii a majú skutočný obsah alkoholu v objemových percentách menej než 10 obj. %. V prípade vinárskeho výrobku (resp. potraviny), ktorý/á sa uchováva dlhšie ako 18 mesiacov, stačí uviesť rok.

5. Označovanie aromatizovaných vínnych výrobkov

Aromatizované vínne výrobky sa vždy získavajú z jedného alebo viacerých vinárskych výrobkov vymedzených v časti II odsekoch 1, 2 a 4 až 11 prílohy VII k nariadeniu (EÚ) č. 1308/2013.

Vyžaduje sa, aby boli všetky zložky vinárskych výrobkov použitých pri výrobe aromatizovaného vína uvedené podľa osobitných pravidiel uvedených v bodoch 1 až 4 týkajúcich sa označovania a označovania zložiek vinárskych výrobkov.

Zložky vinárskych výrobkov, ktoré sa používajú ako základ na získanie aromatizovaného vínneho výrobku, by sa mali vizuálne odlíšiť od ostatných pridaných zložiek uvedením prvých zložiek v zátvorkách za výrazom „víno“ alebo iným výrazom identifikujúcim konkrétne použité vinárske výrobky, zatiaľ čo všetky ostatné zložky pridané do základných vinárskych výrobkov by sa mali uvádzať mimo zátvoriek v zostupnom poradí podľa objemu alebo hmotnosti zaznamenanom v čase ich použitia pri výrobe aromatizovaného vínneho výrobku.

Príklad: Zloženie: víno (hrozno, sacharóza, kyselina vínna, DMDC, siričitany), alkohol poľnohospodárskeho pôvodu, aróma na báze mandlí, bylenný extrakt, ..., siričitany

V Bratislave dňa 23. októbra 2023

Ing. Juraj Pénzeš
poverený vykonávaním funkcie
generálneho riaditeľa sekcie
poľnohospodárstva

Príloha č. 1 – Vyjadrenie a prezentácia výživových údajov

Tabuľka 1 Vyjadrenie a prezentácia výživových údajov

Energia	kJ/kcal na 100 g alebo na 100 ml
tuky	g
z toho:	
— nasýtené mastné kyseliny	g
sacharidy	g
z toho:	
— cukry	g
bielkoviny	g
soľ	g

Príloha č. 2 – Výpočet energetickej hodnoty

Energetická hodnota sa vypočítava pomocou konverzných koeficientov uvedených v Tabuľke 2 podľa prílohy XIV nariadenia (EÚ) č. 1169/2011.

Tabuľka 2 Konverzné koeficienty na výpočet energetickej hodnoty

- sacharidy [s výnimkou alkoholických cukrov (polyolov)]	17 kJ/g – 4 kcal/g
- bielkoviny	17 kJ/g – 4 kcal/g
- tuky	37 kJ/g – 9 kcal/g
- alkohol (etanol)	29 kJ/g – 7 kcal/g
- organické kyseliny	13 kJ/g – 3 kcal/g

Tabuľka 3 Vypočítaná energetická hodnota pre alkohol na 100 ml produktu v závislosti od obsahu obj. % alkoholu vo výrobku

Alkohol (etanol) v: [obj. %]	Energia v: [kcal/100 ml]	Energia v: [kJ/100 ml]
6,0	33,1	137,3
6,5	35,9	148,7
7,0	38,7	160,2
7,5	41,4	171,6
8,0	44,2	183,0
8,5	46,9	194,5
9,0	49,7	205,9
9,5	52,5	217,4
10,0	55,2	228,8
10,5	58,0	240,3
11,0	60,8	251,7
11,5	63,5	263,1
12,0	66,3	274,6
12,5	69,0	286,0
13,0	71,8	297,5
13,5	74,6	308,9
14,0	77,3	320,3
14,5	80,1	331,8
15,0	82,8	343,2

Tabuľka 4 Vypočítaná energetická hodnota pre organické kyseliny na 100 ml produktu v závislosti od obsahu g/l organických kyselín vo výrobku

Organické kyseliny v: [g/l]	Energia v: [kcal/100 ml]	Energia v: [kJ/100 ml]
4,5	1,4	5,9
5,0	1,5	6,5
5,5	1,7	7,2
6,0	1,8	7,8
6,5	2,0	8,5
7,0	2,1	9,1
7,5	2,3	9,8
8,0	2,4	10,4
8,5	2,6	11,1

Tabuľka 5 Vypočítaná energetická hodnota pre cukry na 100 ml produktu v závislosti od obsahu g/l cukru vo výrobku

Sacharidy (cukry) v: [g/l]	Energia v: [kcal/100 ml]	Energia v: [kJ/100 ml]
1,0	0,4	1,7
2,0	0,8	3,4
3,0	1,2	5,1
4,0	1,6	6,8
5,0	2	8,5
6,0	2,4	10,2
7,0	2,8	11,9
8,0	3,2	13,6
9,0	3,6	15,3
10,0	4	17
11,0	4,4	18,7
12,0	4,8	20,4
13,0	5,2	22,1
14,0	5,6	23,8
15,0	6	25,5
16,0	6,4	27,2
17,0	6,8	28,9
18,0	7,2	30,6
19,0	7,6	32,3
20,0	8	34
21,0	8,4	35,7
22,0	8,8	37,4
23,0	9,2	39,1
24,0	9,6	40,8
25,0	10	42,5
26,0	10,4	44,2
27,0	10,8	45,9
28,0	11,2	47,6
29,0	11,6	49,3
30,0	12	51
31,0	12,4	52,7
32,0	12,8	54,4
33,0	13,2	56,1
34,0	13,6	57,8
35,0	14	59,5
36,0	14,4	61,2

37,0	14,8	62,9
38,0	15,2	64,6
39,0	15,6	66,3
40,0	16	68
41,0	16,4	69,7
42,0	16,8	71,4
43,0	17,2	73,1
44,0	17,6	74,8
45,0	18	76,5

Príklad pre výpočet energetickej hodnoty:

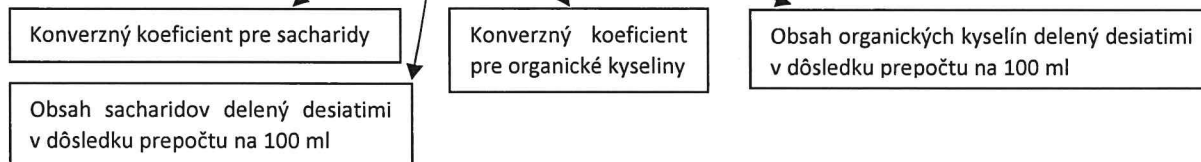
Laboratórna analýza vína

- sacharidy → 10 g/l
- organické kyseliny → 6 g/l
- alkohol (etanol) → 11 obj. %

Hustota etanolu Konverzný koeficient pre etanol

Výpočet dosadením do vzorca

Energia v kJ → $(17 \cdot 10/10) + (13 \cdot 6/10) + (11 \cdot 0,789 \cdot 29) = 276,49 \text{ kJ}/100 \text{ ml}$

Energia v kcal → $(4 \cdot 10/10) + (3 \cdot 6/10) + (11 \cdot 0,789 \cdot 7) = 66,55 \text{ kcal}/100 \text{ ml}$

Uvedený príklad vychádza zo situácie, kedy ostatné výživové údaje boli obsiahnuté vo víne v zanedbateľných množstvách.

Konkrétny príklad:

Víno podľa analytického rozboru obsahuje:

sacharidy (cukry) 7 g/l, organické kyseliny 5 g/l, alkohol (etanol) 10,5 obj. % → súčet výživových údajov s použitím vypočítaných hodnôt v tabuľkách 3, 4 a 5

Energetická hodnota na 100 ml výrobku v kJ = 11,9 kJ + 6,5 kJ + 240,3 kJ = 258,7 kJ/100 ml

Energetická hodnota na 100 ml výrobku v kcal = 2,8 kcal + 1,5 kcal + 58,0 kcal = 62,3 kcal/100 ml

Odporúčaná forma prezentácie výživových údajov:

Energetická hodnota na 100 ml výrobku: 258,7 kJ/ 62,3 kcal, Tuky: 0 g, z toho nasýtené mastné kyseliny: 0 g, Sacharidy: 0,7 g, z toho cukry: 0,7 g, Bielkoviny: 0 g, Soľ: 0 g.

Príloha č. 3 – Zoznam zložiek

Zoznam zložiek

Ak sa zoznam zložiek poskytuje elektronickými prostriedkami, látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť musia byť uvedené na fyzickej etikete, ale nie nevyhnutne v rovnakom zornom poli ako iné povinné informácie.

Všeobecné pravidlá nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 sa uplatňujú na formu prezentácie zoznamu zložiek, keďže pre víno nie sú vymedzené žiadne osobitné pravidlá.

Stručne povedané:

- pred zoznamom zložiek predchádza nadpis, ktorý obsahuje slovo „**zloženie**“;
- zoznam zložiek by sa mal uviesť v zostupnom poradí podľa hmotnosti, ako je zaznamenané v čase ich použitia pri výrobe potraviny. Zložky tvoriace menej ako 2 % hotového výrobku môžu byť uvedené v inom poradí za ostatnými zložkami;
- zložky sa musia uvádzať podľa ich špecifického názvu s výnimkami stanovenými v nariadení (EÚ) č. 1169/2011 a v delegovanom nariadení (EÚ) 2019/33 (napr. hrozno, ktoré sa vzťahuje na surovinu).

Podľa prílohy VII časti C k nariadeniu (EÚ) č. 1169/2011 sa označenie prídavných látok v zozname zložiek musí vykonať podľa názvu ich funkčnej kategórie, po ktorom nasleduje ich špecifický názov, prípadne číslo E (napr. E 334 pre kyselinu vínnu).

V tabuľke 2 časti A prílohy I sa v delegovanom nariadení (EÚ) 2019/934 uvádza úplný zoznam prídavných látok a technologických pomocných látok, ktoré sa môžu používať pri výrobe vína v EÚ, zoskupuje ich do príslušných funkčných kategórií (regulátory kyslosti, konzervačné látky/antioxidanty, stabilizačné činidlá atď.) a ustanovujú sa v ňom pojmy, ktoré sa majú použiť na pomenovanie funkčných kategórií a látok, ktoré sa majú uviesť v zozname zložiek, ktoré možno uviesť pomocou špecifických názvov alebo prípadne pomocou čísla E.

Zoznam zložiek musí obsahovať všetky prídavné látky používané pri výrobe označeného vína, ktoré sú stále prítomné v konečnom výrobku aj v zmenenej forme, ako aj všetky technologické pomocné látky používané pri výrobe označeného vína, ktoré spôsobujú alergie alebo neznášanlivosť.

Kategórie prídavných látok podľa tabuľky 2 časti A prílohy I delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/934:

1) Regulátory kyslosti:

kyselina vínna (L(+)-) E 334, kyselina jablčná (D,L-; L-) E 296, kyselina mliečna E 270, síran vápenatý E 516, kyselina citrónová E 330

2) Konzervačné látky a antioxidanty:

oxid siričitý E 220, hydrogensiričitan draselný E 228, disiričitan didraselný E 224, sorban draselný E 202, lyzozým E 1105, kyselina L-askorbová E 300, dimetyl-dikarbonát (DMDC) E 242

3) Stabilizátory:

kyselina citrónová E 330, kyselina metavínna E 353, arabská guma E 414, kvasinkové manoproteíny, karboxymetylcelulóza E 466, polyaspartát draselný E 456, kyselina fumarová E 297

4) Plyny a baliace plyny:

argón E 938, dusík E 941, oxid uhličitý E 290, plynný kyslík E 948

5) Iné postupy:

živica z borovice halepskej, karamel E 150

Kategórie technologických pomocných látok podľa tabuľky 2 časti A prílohy I delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/934, ktoré spôsobujú alergie alebo neznášanlivosť:

1) Číriace prípravky:

pšeničná bielkovina, hrachová bielkovina, zemiaková bielkovina, kazeinát draselný

Látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť

Všetky látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť musia byť uvedené na etikete. Existujú dve možnosti ich prezentácie na etikete:

a) Ak je zoznam zložiek uvedený na etikete, všetky látky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť sa uvedú ako zložky v zozname zložiek a zdôraznia sa prostredníctvom typu písma, štýlu alebo farby pozadia, ktorý ich jasne odlišuje od ostatných zložiek zoznamu. V tomto prípade sa neuvádza osobitný údaj o alergénnych látkach (napr. „obsahuje siričitany“).

b) Ak sa zoznam zložiek uvádza elektronickými prostriedkami (t. j. nie na fyzickej etikete), na etikete sa uvedú všetky látky, ktoré spôsobujú alergie alebo neznášanlivosť a ktoré sa stále nachádzajú v konečnom výrobku (aj v zmenenej forme). Pred ich prezentáciou musí byť uvedené slovo „obsahuje“, za ktorým nasleduje názov príslušnej látky (látok) alebo výrobku (výrobov) podľa rovnakej metódy odkazovania na alergénne látky, ktoré sa už roky používajú vo vinárskom sektore.

Na účely označenia určitých látok alebo výrobkov spôsobujúcich alergie alebo neznášanlivosť sa použijú pojmy týkajúce sa siričitanov, vajec a výrobkov z vajec a mlieka a mliečnych výrobkov uvedené v časti A prílohy I delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33.

Jazyk	Výrazy týkajúce sa siričitanov	Výrazy týkajúce sa vajec a výrobkov z vajec	Výrazy týkajúce sa mlieka a výrobkov z mlieka
Po slovensky	„siričitany“ alebo „oxid siričitý“	„vajce“, „vaječná bielkovina“, „výrobok z vajec“, „vaječný lyzozým“ alebo „vaječný albumín“	„mlieko“, „výrobky z mlieka“, „mliečne výrobky“, „mliečny kazeín“ alebo „mliečna bielkovina“

Odsek 4 nového článku 48a delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 odkazuje na látky spôsobujúce alergie iné ako tie, ktoré sú uvedené v článku 41, keďže na určité známe alergénne látky sa nevzťahuje článok 41. V týchto veľmi obmedzených prípadoch musia byť uvedené v zozname v súlade s ich identifikačným názvom uvedeným v stĺpci 1 časti A tabuľke 2 prílohy I k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2019/934 (napr. „pšeničná bielkovina“).

Príklad:

5. Číriace prípravky

Technologická pomocná látka pšeničná bielkovina

Látky používané na obohacovanie sa považujú za zložky pokiaľ sa pridávajú počas výroby a sú prítomné v konečnom výrobku, aj keď sú v zmenenej forme, a preto by sa mali uviesť v zozname zložiek.

Namiesto uvedenia informácie, že na výrobu vinárskych výrobkov sa ako suroviny použili hrozno a/alebo hroznový mušt, sa môže použiť pojem „**hrozno**“.

Namiesto uvedenia informácie, že na výrobu vinárskych výrobkov sa použil „zahustený hroznový mušt“ a/alebo „rektifikovaný zahustený hroznový mušt“, sa môže použiť pojem „**zahustený hroznový mušt**“.

Prídavné látky v kategóriách „**regulátory kyslosti**“ a „**stabilizátory**“, ktoré sú podobné alebo vzájomne nahraditeľné, sa môžu uviesť v zozname zložiek použitím výrazu „obsahuje... a/alebo“, pričom sa uvedú najviac tri prídavné látky, z ktorých aspoň jedna je prítomná v konečnom výrobku.

Uvedenie prídavných látok patriacich do kategórie „**baliace plyny**“ v zozname zložiek sa môže nahradiť špecifickým údajom „Plnené do fliaš v ochrannej atmosfére“ alebo „Plnenie do fliaš sa môže uskutočňovať v ochrannej atmosfére“.

Pridanie tirážneho likéru a expedičného likéru do vinárskych výrobkov sa môže uvádzať použitím špecifických údajov „tirážny likér“ a „expedičný likér“, a to samostatne alebo spolu so zoznamom ich zložiek, ktorý sa uvedie v zátvorkách, ako sa stanovuje v prílohe II k delegovanému nariadeniu (EÚ) 2019/934.“

Tirážny likér môže obsahovať: sacharózu, hroznový mušt, čiastočne prekvasený hroznový mušt, zahustený hroznový mušt, rektifikovaný zahustený hroznový mušt alebo víno

Expedičný likér môže obsahovať výhradne: sacharózu, hroznový mušt, čiastočne prekvasený hroznový mušt, zahustený hroznový mušt, rektifikovaný zahustený hroznový mušt, víno alebo ich zmes, prípadne s pridaním vínneho destilátu.

Príloha č. 4 – Pravidlá zaokrúhľovania pre označenia výživovej hodnoty potravín

Pravidlá zaokrúhľovania patria medzi faktory, ktoré majú vplyv na nastavenie prípustných odchýlok vrátane počtu platných číslic alebo desatinných miest, aby nevznikala nesprávna predstava o úrovni presnosti. Pri určovaní, či je hodnota, ktorú počas analýzy stanovil kontrolný orgán, v rámci hraníc prípustných odchýlok, by sa mali zohľadniť pravidlá zaokrúhľovania uvádzaných hodnôt.

Príklad:

Udávaná hodnota pre bielkoviny 12 g (bez uvedenia tvrdenia o bielkovinách) môže na základe pravidiel zaokrúhľovania predstavovať hodnotu získanú z výpočtu alebo analýzy v rozsahu od 12,4 g do 11,5 g.

- Na hornú a dolnú hraničnú hodnotu, ktoré možno zaokrúhliť na uvádzanú hodnotu, v tomto prípade 12,4 g a 11,5 g, by sa mali uplatniť hranice prípustných hodnôt.
- V tomto prípade by prípustná odchýlka uvedená v oddiele 3 usmerňovacieho dokumentu bola $\pm 20\%$, z čoho sa vypočíta prípustná hodnota hornej hranice 12,4 g plus 20 %, čo celkovo predstavuje 14,88 g, po zaokrúhlení 15 g.
- Ak by sa pri analýze zistilo množstvo 15 g, považovalo by sa to za hodnotu v rámci prípustnej odchýlky, pričom hodnota 16 g už nie.

Tabuľka 6 Pravidlá zaokrúhľovania pre označenie výživovej hodnoty v označovaní údajov potravín

Výživový prvok	Množstvo	Zaokrúhlenie
Energia		na najbližší 1 kJ/kcal (bez desatinných čísel)
Tuk*, sacharidy*, cukry*, bielkoviny*	≥ 10 g na 100 g alebo ml	na najbližší 1 g (bez desatinných čísel)
	< 10 g a > 0,5 g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,1 g
	nie sú prítomné žiadne zistiteľné množstvá alebo koncentrácia je ≤ 0,5 g na 100 g alebo ml	môže sa uviesť „0 g“ alebo „< 0,5 g“
Nasýtené mastné kyseliny*	≥ 10 g na 100 g alebo ml	na najbližší 1 g (bez desatinných čísel)
	< 10 g a > 0,1 g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,1 g
	nie sú prítomné žiadne zistiteľné množstvá alebo koncentrácia je ≤ 0,1 g na 100 g alebo ml	môže sa uviesť „0 g“ alebo „< 0,1 g“
Soľ	≥ 1 g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,1 g
	< 1 g a > 0,0125 g na 100 g alebo ml	na najbližšiu 0,01 g
	nie sú prítomné žiadne zistiteľné množstvá alebo koncentrácia je ≤ 0,0125 g na 100 g alebo ml	môže sa uviesť „0 g“ alebo < 0,01 g“

* neuplatňuje sa na podkategórie